

at gjøre saadanne Communalbyrder fælles for alt Hartkorn stor Styrke ved den Petition, som indgik fra de Noeskildske Stænder i 1844, der, skjøndt paa en noget betinget Maade, yttrede sig til Fordeel for denne Forandring, og ved hvad der passerede i 1846 i de sydske Stænder, hvor der blev foranlediget et Lovforslag i saadan Retning, saaat Alt var forberedt paa, at disse Byrder skulde blive fælles, uagtet der vistnok paa mange Steder vilde blive stor Bebyrdelse, ikke blot for de større og anseeligere, men ogsaa for de mindre betydende Grundbestidere, som herved faae en Byrde. Men, naar jeg saaledes skal være enig med Lovudkastet i det Væsentlige — saaledes, som det er kommet fra Regjeringens Side, kan jeg dog ikke paa nogen Maade være enig med Lovudkastet, saaledes som det er kommet fra Folkethingets Side, navnlig med Hensyn til den egentlige Skattebyrde. Jeg maa bemærke, at man gjør sig en aldeles urigtig Forestilling om den Skattelettelse, det privilegerede Hartkorn har; naar man troer det er Noget, der er til endog den allermindste personlige Begunstigelse for nogen af de nulevende Individuer. Det er en Rettighed, som for meer end 150 eller noigtigere 170 Aar siden er bleven erhvervet for visse Bestiddelser, og som maa have fulgt disse Bestiddelser gennem en Række af forskellige Bestidere, saaledes som Bestiddelserne ere gaaede over fra den Eine til den Anden deels ved Afhændelse og Afs, deels ved Forpagtnings- og andre Brugscontracter og deels ved Pantfættninger, og Bestidderen har en saa bestemt Hjemmel i Lovene, at Enhver, som har erhvervet eller forpagtet saadanne Eiendomme eller taget Pant i samme, har stølet paa, at disse Eiendomme havde et Fortrin med Hensyn til Byrder, hvorved deres Værdi blev større, og derefter har han rettet sig. Den, som i dette Dødsfald er Eier af frit Hartkorn, har aldeles ikke faaet Noget forud

for Jordbestidere med upriviligeret Hartkorn ved at beholde de Forrettigheder, som ere blevene hjemlede ham; thi han har naturligtvis ved at kjøbe Eiendommen givet fuldstændigt Bederlag, ja han har endog for en stor Deel givet Bederlag for Rettigheder i større Omfang end det, hvortil de allerede nu ere indskrænkede, saa at man tager fra ham, hvad han under Lovens Beskyttelse og Garanti og med almindelig Erkjendelse fra alle Sider maa ansee sig at være i lovlig Besiddelse af. Dette Skatteprivilegium der oprindeligt var Skattefrihed, men nu er blevet til en ikke meget betydelig Skattelettelse, har vel oprindeligt sit Udspring fra de Forrettigheder, som Adelen havde. For Souveræniteten kunde der ikke lægges Skat paa Adelen, hverken paa dem selv, eller paa deres Bønder uden deres Samtykke. Det var denne Rettighed, som faldt bort ved Souveræniteten; men ligesom det var en Grundfættning, som Kongen ved Indførelsen af Gnevoldsmagten vedkjendte sig paa mange Maader, at Adelen skulde nyde passende Friheder, og ingenlunde tabe alle de Rettigheder, som de hidtil havde havt, fordi der var Gnevoldsgjæring, men blot de Rettigheder, der ikke kunde bestaae med Tingenes nye Orden, saaledes blev det ogsaa strax efter Souverænitetens Indførelse udtrykkelig erkjendt, at Adelen skulde med Hensyn til Besættningen have Fortrin for Andre.

Rettelse.

Nr. 205, Sp. 3256, Lin. 5—6 fra oven: „derimod har man antaget, at der vel kunde være“ etc. læs: „ligeledes har man antaget, at der ikke kunde være“ etc.